

ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МОВ ДОШКІЛЬНОГО СЕКТОРУ ОСВІТИ СІНГАПУРУ

Резюме

Професійна підготовка педагогів - один із основних напрямків оновлення та оптимізації системи освіти. Вчителі відіграють ключову роль у навчальному процесі, їх професійний рівень суттєво впливає на ефективність та якість навчання. Метою дослідження є вивчення досвіду Республіки Сінгапур у організації та впровадженні ефективної системи професійної підготовки вчителів національних мов у секторі дошкільної освіти. Дослідження ґрунтується на системному, особистісно-орієнтованому і синергетичному підходах і було проведено із застосування таких дослідницьких методів, як аналіз, порівняння і систематизація. Результати. Вивчення сучасної системи дошкільної освіти Сінгапуру продемонструвало підвищення попиту на вивчення національних мов у дошкільних закладах освіти Сінгапуру, яке викликано домінування білінгвізму у освітньому процесі в країні. Тривалий час в освіті Сінгапуру спостерігалася нестача місцевих вчителів національних мов, що спрямувало увагу уряду країни на реформування системи їх професійної підготовки. Проведений аналіз показав, що сучасна система підготовки вчителів національних мов в закладах дошкільної освіти відрізняється різноманітністю програм професійної підготовки і дозволяє отримати професійну освіту абітурієнтам з різними академічними здобутками. Основними напрямками підготовки вчителів національних мов є поглиблене вивчення національної мови і культурологічних аспектів її функціонування, особливостей розвитку дітей раннього віку і методика викладання національної мови для маленьких дітей, професійний, особистісний і дослідницький розвиток майбутніх вчителів, а також практичне застосування набутих вмій і навичок в організації і проведенні навчального процесу. Висновки. Сінгапуру вдалося побудувати ефективну систему професійної підготовки вчителів національних мов дошкільних закладів, яка забезпечила підвищення кількості місцевих фахівців у цьому секторі освіти. Програми професійної підготовки вчителів мов для дітей раннього віку є невід'ємною частиною загальної системи професійної підготовки вчителів-філологів, яка побудована на принципі спадкоємності і передбачає можливість подальшого професійного росту.

Ключові слова: *вчителів національних мов; дошкільна освіта Сінгапуру; програми професійної підготовки вчителів; сертифікація вчителів*

Вступ. Мова відіграє значну роль у функціонуванні суспільства. Крім комунікативної функції, вона є джерелом історичного досвіду, культурної спадщини і інтелектуального розвитку людства. Особливості сучасних соціальних відносин, глобалізація та інтернаціоналізація різних сфер життя безпосередньо впливають на мовні процеси і мовний ландшафт країн, обумовлюючи білінгвальність або полілінгвальність комунікативного простору. Багатомовність стає ознакою освітнього процесу в багатьох країнах. Іноземна мова, найчастіше це англійська, як мова міжнародного спілкування – lingua franca, вивчається з метою формування іншомовної компетенції. Рідна мова є центральною складовою культурної ідентичності етносу і відіграє велику роль у єдності етнічної групи. Здатність людей говорити мовою свого етносу є передумовою збереження національної культури, традицій і передачі їх майбутнім поколінням.

Ефективність мовної освіти в значній мірі залежить від професійного рівня вчителів-філологів. В умовах багатомовності сучасного навчального процесу в освітніх системах виникає нагальна потреба переглянути організаційні та методичні засади фахової підготовки вчителів мови з метою підвищення ефективності їх роботи у різних цільових групах. В процесі реформування системи професійної освіти педагогів доцільним є урахування досвіду країн, які досягли певних результатів в питанні оновлення і модернізації системи професійної підготовки вчителів-філологів, наприклад, Сінгапуру – молодій багатонаціональній Республіки, якій вдалося за короткий термін побудувати ефективну і успішну білінгвальну систему освіти. Одним із головних напрямів розвитку освітньої галузі уряд Сінгапуру вбачає саме в забезпеченні якісної професійної підготовки педагогів.

На сучасному етапі в Україні з метою забезпечення нової якості освіти на всіх рівнях запроваджено системну трансформацію освітньої сфери. Дошкільна освіта увійшла до переліку пріоритетних напрямів сучасного реформування освітньої системи країни. Крім вдосконалення змісту дошкільної освіти, запровадження і покращення можливостей інклюзивного навчання, перепідготовка педагогічних працівників дошкільних закладів освіти зазначена як одна з головних цілей оновлення і покращення якості дошкільної освіти (Реформа освіти...).

Проблемам якості професійної підготовки педагогів дошкільного сектору освіти і нових сучасних підходів до їх навчання, особливостям формування різних аспектів професійної компетентності приділяли увагу багато дослідників (Л. Артемова, Г. Беленька, О. Богініч, А. Богуш, З. Борисова, Н. Гавриш, Е.А. Панасенко, Н. Денисенко, Є. Карпова та інші). Притуляк Л.Н. зазначає, що сучасний етап професійної підготовки і розвитку педагога дошкільного рівня характеризується переглядом вимог щодо майбутнього вихователя і вчителя маленьких дітей і передбачає цілісний розгляд особистісних і професійних характеристик майбутнього педагога і становлення нової компетентнісної моделі фахівця з урахуванням соціально-економічних, культурно-політичних умов, тенденцій глобалізації, інформатизації та полікультурності (Притуляк, 2015: 71). Машкіна Л. розглядає фахову компетентність педагога дошкільного віку як здатності виконувати професійну діяльність на основі здобутих у вищому навчальному закладі знань, умінь та навичок, найголовнішими серед яких є любов до дітей, що поєднується з вимогливістю, емпатією та комунікабельністю. Основними складовими фахової компетенції, на її думку, є діагностична, прогностична, планувальна, організаційно-методична, педагогічна, виховна, комунікативна, контролююча компетенції, а також компетенція самовдосконалення (Машкіна, 2019: 81-82).

На думку Л. Іщенко, бакалавра дошкільної освіти, передусім, необхідно озброїти спеціальними знаннями про особливості розвитку дітей дошкільного віку, організацію різних видів діяльності в закладах дошкільної освіти, педагогічну взаємодію, використання ефективних методів навчання. В процесі підготовки педагогів дошкільного сектору обов'язковим є також курс теорії та методики навчання дітей рідної мови у дошкільних закладах освіти, метою якого є озброєння майбутніх фахівців теоретичними, лінгвістичними, лінгво-дидактичними й психофізіологічними засадами викладання рідної мови та формування у них практичних умінь і навичок, за допомогою яких вони зможуть досягти високого науково-методичного рівня навчально-виховної роботи з розвитку мовлення у різних вікових групах дошкільного закладу відповідно до державних стандартів вищої школи та Базового компонента дошкільної освіти (Іщенко, 2013).

Аналіз зарубіжних систем дошкільної освіти та систем професійної підготовки педагогів цього сектору запропоновано у роботах Мельник Н.І. (Франція), Мюджайт Д. (Туреччина), Воробель М. (Німеччина), Козак Л. (європейські країни), тощо. Дослідження систем дошкільної освіти Азійського регіону практично не проводилося в просторі вітчизняної педагогічної науки. Дослідниками цього питання, переважно, є іноземні вчені: Ху Ченг (Hu Cheng), Лі Ч. (Lee Ch.), Лі Дж. (Lee J.), Грішабер С. (Grieshaber S.), Вонг М. (Wong M.), Ву С. (Wu S.) та інші. Дослідники відзначають великий вплив західних ідей виховання дітей раннього віку на сучасні азійські системи дошкільного виховання, домінування дитино-центричного підходу та ігрових видів навчання (Grieshaber, 2017).

Мета статті – дослідити основні характеристики системи професійної підготовки вчителів національних мов у дошкільних закладах освіти Сінгапуру. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення певних дослідницьких завдань. **Завдання дослідження:** 1) проаналізувати сучасні тенденції вивчення національних мов в системі дошкільної освіти Сінгапуру; 2) дослідити структурні, організаційні та змістовні особливості програм професійної підготовки вчителів національних мов в дошкільних закладах освіти Сінгапуру; 3) вивчити критерії оцінювання професійного рівня вчителів національних мов в рамках Сертифікаційної системи, розробленої Агенцією з раннього розвитку дитини, з метою зіставлення рівня професійної освіти вчителя національної мови і програм дошкільної освіти, за якими він має дозвіл працювати.

Методи дослідження. Дослідження проводилося в межах системного, особистісно-орієнтованого та синергетичного підходів. Системний підхід дозволив розглянути систему професійної підготовки вчителів національних мов дошкільного сектору освіти Сінгапуру у зв'язку із особливостями функціонування сучасної системи дошкільної освіти та програмами підготовки вчителів-філологів для інших етапів освітньої системи Сінгапуру. Особистісно-орієнтований підхід передбачав дослідження програм професійної підготовки з точки зору ефективності контенту і організації, а також їх доступності для студентів з різними академічними досягненнями. Синергетичний підхід надав змогу проаналізувати зв'язок між реформуванням дошкільної системи Сінгапуру, в тому числі системи професійної підготовки педагогів цього сектору, і соціально-економічними і культурними процесами в суспільстві.

У процесі дослідження автором використано комплекс теоретичних методів досліджень: аналіз, порівняння та систематизація. Аналіз теоретичної та методичної літератури з досліджуваної проблеми, сайтів Міністерства соціального і сімейного розвитку і Агенції з раннього розвитку дитини, які регулюють і контролюють функціонування сектору дошкільної освіти Сінгапуру, надав змогу вивчити і порівняти основні характеристики програм підготовки вчителів національних мов у дошкільних закладах Сінгапуру. Отримані результати дозволили систематизувати програми з точки зору напрямків підготовки, вступних вимог і кваліфікаційних перспектив.

Результати. До другої половини ХХ століття Сінгапур був невеликим портовим поселенням без розвинутої економіки та інфраструктури. Отримавши незалежність у 1965 році, Республіка Сінгапур досягла значного економічного росту, ставши активним гравцем світового ринку. Крім економічного успіху, країні вдалося побудувати одну з найефективніших систем освіти, забезпечити високоякісне навчання для всіх громадян і побудувати ефективну систему професійної підготовки педагогічних кадрів. Сінгапурські студенти займали топові позиції у таких міжнародних освітніх рейтингах, як TIMSS, PIRLS та PISA (Deng, 2016). Згідно міжнародних рейтингів оцінювання світових освітніх систем, у 2007 році Сінгапур займав перше місце в світі (Ng, 2011).

Встановлено, що в основу функціонування освітньої системи Сінгапуру покладено принцип меритократії, який передбачає рівні можливості на отримання освіти для всіх дітей. Принцип меритократії реалізується через обов'язкові іспити для всіх і оцінювання згідно уніфікованих критеріїв. Результати навчання залежать від здібностей і зусиль самих учнів.

Білінгвізм є наріжним камінням освітньої системи Сінгапуру. Сінгапурська політика білінгвізму визнає англійську мову єдиною мовою навчального процесу і обов'язковою для вивчення, починаючи з початкової школи. Крім неї, обов'язковою для вивчення є одна з рідних мов, яка визначається за національною ознакою. До національних мов, які учні вивчають в закладах освіти Сінгапуру, відносяться китайська, малайська або тамільська мови. І англійська мова, і рідні мови є мовами екзаменаційними, учні обов'язково здають іспити з цих дисциплін на головних етапах навчання, наприклад, після закінчення початкової школи або під час отримання Сертифікату про загальну освіту.

Аналіз сучасних тенденцій вивчення національних мов в дошкільному віці показав, що сінгапурські батьки приділяють багато уваги дошкільній освіті своїх дітей і можливості якісно підготувати їх до вступу у початкову школу, в тому числі і в аспекті формування базового рівня володіння національною мовою та закладання основ білінгвізму. Так, наприклад, у 2008 році 97.5% дітей Сінгапуру перед вступом до початкової школи пройшли щонайменше рік навчання у закладах дошкільної освіти (Choo, 2010). Провайдери дошкільної освіти оперативно реагують на попит і намагаються розширити перелік навчальних мовних програм. Протягом тривалого часу значна більшість закладів дошкільної освіти в Сінгапурі пропонувала вивчення лише китайської мови, що пояснювалося більшістю саме китайців в етнічному складі сінгапурців. Але на сучасному етапі ситуація почала змінюватися. Наприклад, одна із великих мереж закладів дошкільної освіти «Scaling up» у 2015 році ввела пілотні програми з вивчення тамільської мови у 22 своїх центрах догляду за дітьми і додала ще 2 центри до цієї програми у 2016 році. У 2018 році інша мережа дошкільних закладів «My First Skool» запровадила вивчення малайської мови у 8 своїх центрах і найняла 2 вчителів для її викладання (Teng, 2018).

Збільшення кількості програм вивчення національних мов в закладах дошкільної освіти Сінгапуру потребує і збільшення кількості вчителів національних мов. В Сінгапурі існує певна проблема нестачі місцевих вчителів національних мов у дошкільних закладах освіти. Раніше біля 75-80% вчителів національних мов для маленьких дітей були іноземці (Teng, 2018). Уряд Сінгапуру постійно працює над заохоченням місцевих жителів будувати кар'єру вчителя національних мов у дошкільному секторі освіти і запроваджує ряд ініціатив у вигляді фінансової допомоги, стипендій та грантів на навчання та професійний розвиток. На сучасному етапі вже 60% вчителів національних мов у секторі дошкільної освіти Сінгапуру складають сінгапурці або постійні резиденти країни (Statistics...). Слід також зазначити, що Сінгапурські заклади дошкільної освіти надають перевагу місцевим вчителям, адже вважають, що опанування мови краще відбувається у процесі культурного занурення. Іноземні вчителі мови можуть мати обмежене розуміння місцевої культури і контексту (Teng, 2018).

Активне реформування дошкільної освіти в Сінгапурі почалося наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть. Одночасно із модернізацією самих закладів дошкільної освіти і системи управління ними, значна увага була приділена створенню ефективної системи професійної підготовки педагогічних кадрів. У 1999 році Національним політехнічним університетом Нджі Ен сумісно із Азійським регіональним і ресурсним центром, на той час головним навчальним закладом підготовки вчителів і вихователів дошкільного сектору освіти, було запроваджено перший дипломний 3-річний курс професійної підготовки педагогів дошкільних закладів. Поступово кількість дипломованих фахівців в цьому секторі збільшувалась. Якщо у 2000 році лише 31% вчителів дошкільного сектору мали вищу професійну освіту, а 14 % директорів – Диплом з ранньої освіти (трек – управління), то вже у 2007 ці показники становили відповідно 82% серед вчителів і 70% серед керівників закладів дошкільної освіти (Ng, 2011: 97).

У 2000 році з метою підвищення якості дошкільної освіти урядом Сінгапуру були розроблені і запроваджені єдині вимоги щодо професійної підготовки вчителів дошкільних закладів. Згідно з

цими вимогами, до січня 2006 року всі директори закладів дошкільної освіти повинні були отримати Диплом з ранньої освіти (напрямок – керування), а до січня 2008 року всі учителя - Сертифікат з ранньої освіти (напрямок – викладання). Крім того, ж всіх вчителів дошкільного рівня повинні були мати Диплом з ранньої освіти (напрямок – викладання) (Early Childhood..., 2006). Для роботи із дітьми віком 4-6 років (програми «Дитячий садок 1» (діти 4-5 років) та «Дитячий садок 2» (діти 5-6 років)) всі вчителі до січня 2013 року повинні були підвищити рівень своєї професійної підготовки з Сертифікату з ранньої освіти до рівня Диплому з ранньої освіти (Ng, 2011: 97).

У 2001 році в секторі дошкільної освіти почав функціонувати Акредитаційно – кваліфікаційний комітет з дошкільної освіти, основними завданнями якого стали:

- встановлення критеріїв та контенту сертифікаційних та дипломних програм професійної підготовки вчителів;
- перегляд вимог щодо якісної професійної підготовки вчителів дошкільного рівня;
- затвердження закладів освіти для запровадження схвалених програм підготовки (Ng, 2011: 102).

Комітетом було запроваджено три системні рівня професійної підготовки педагогів дошкільного віку: 1) Сертифікат з ранньої освіти (трек – викладання), який передбачає 470 навчальних годин; 2) Диплом з ранньої освіти (трек – викладання) передбачає 700 навчальних годин; 3) Диплом з ранньої освіти (трек – керівництво) – 500 навчальних годин (Early Childhood..., 2006).

На сучасному етапі у Сінгапурі функціонує єдина система професійної підготовки вчителів національних мов для дітей раннього віку, яку реалізують Національний інститут раннього розвитку сумісно із Національним політехнічним університетом Нджі Ен, а також приватні провайдери вищої освіти. Вчителем національної мови у закладах дошкільної освіти Сінгапуру можна стати як на базі середньої освіти, так і на базі Диплому чи Сертифікату з ранньої освіти (див. Таблиці 1, 2).

Таблиця 1

Програми підготовки вчителів національних мов дошкільного сектору освіти Сінгапуру (на базі середньої освіти)

Мова	Назва програми	Заклад вищої освіти	Вступні вимоги
Тамільська мова	Диплом вчителя тамільської мови для дітей раннього віку	Національний інститут раннього розвитку дитини	Сертифікат про загальну освіту «середнього» рівня: 1) англійська мова на рівні A1 – C6*; 2) вища тамільська мова, на рівні A1- B4 або -тамільська мова на рівні A1 – A2; 3) з будь-яких інших предмета з оцінками на рівні A1 – C6.
Китайська мова	Диплом вчителя китайської мови для дітей раннього віку	Національний інститут раннього розвитку дитини	Сертифікат про загальну освіту «середнього» рівня з 5 дисциплінами, включно китайська мова на рівні C6.
	Професійний диплом з догляду та навчання дітей раннього віку (китайська мова)	Міжнародний інститут KLC <hr/> Азійський міжнародний коледж	
	Диплом з догляду та навчання дітей раннього віку (трек – викладання, мова – китайська)	Національний інститут раннього розвитку дитини	

*Відповідність позначень результатам тестування: A1, A2 – відмінно; B2, B3 – добре; C5, C6 – задовільно; D7 – здано/ не складено; E8, E9 – не складено (Academic grading system...).

(Джерело: Becoming a MTL teachers. For new entrants...)

Програма курсу підготовки вчителів китайської мови для закладів дошкільної освіти (на базі Сертифікату про середню освіту) на 50% викладається китайською мовою і на 50% – англійською.

Перший рік навчання проводиться в Національному політехнічному університеті Нджі Ен. Протягом цього року студенти набувають фундаментальних знань з історії Китаю, його культури, літератури, театру, основ перекладу і написання китайських ієрогліфів. Після першого курсу перед студентами відкриваються три напрями подальшого навчання: «Освіта», «Бізнес» і «Раннє дитинство» (дошкільна педагогіка).

Другий курс навчання за напрямом «Раннє дитинство» проходить у Національному інституті раннього розвитку дитини і передбачає більш глибоке вивчення лінгвістичних аспектів китайської мови (дисципліни «Мова і грамотність», «Вступ до китайської дитячої літератури») та педагогічних і методичних особливостей процесу її викладання в закладах дошкільної освіти («Принципи і практика освіти дітей раннього віку», «Ефективне навчальне середовище», «Безпека та емоційний стан дитини», «Соціально-емоційне навчання»). Для розвитку професійних, комунікативних та дослідницьких якостей студентів запропоновані такі дисципліни, як «Професійний та рефлексивний практик», «Естетика і креативне вираження», «Професійна комунікація».

На третьому році навчання майбутні вчителі китайської мови отримують фундаментальні знання із «Основ планування і запровадження навчальної програми», «Організації партнерства між родинами і спільнотою», «Особливостей роботи з особливими дітьми», тощо та проходять 3-місячну практику, де навчаються застосовувати отримані знання і навички у професійній діяльності (Diploma in Chinese...).

Навчальні дисципліни за програмою підготовки вчителів тамільської мови на дві третини викладаються тамільською мовою і на одну третину – англійською. Перший рік навчання передбачає формування міцної бази володіння тамільською мовою, знання культури і традицій свого народу. Студенти вивчають такі дисципліни, як «Вступ у тамільську культуру і суспільство», «Комунікація тамільською мовою», «Тамільська література», «Тамільська історія». На першому році навчання також починається знайомство із основами і принципами розвитку дитини у ранньому віці і вивчення таких предметів, як «Розвиток дитини», «Розвиток моторних навичок у дитини», «Принципи і практика навчання в ранньому віці». На формування професійних вмінь і навичок спрямовані такі дисципліни, як «ІТ додатки», «Академічне письмо і презентація», «Кар’єрна і професійна підготовка», «Професійна комунікація».

На другому курсі студенти продовжують вивчати тамільську мову і культуру («Тамільська діаспора», «Вступ до тамільських фільмів і виконавського мистецтва», «Мова і грамотність») та основи розвитку і навчання дітей раннього віку («Безпека, здоров’я і соціально-емоційний спокій дитини», «Лічба у ранньому віці», «Відкриваємо світ», «Тамільська дитяча література»). Дисципліни «Професійний і рефлексивний практик», «Естетика і творче вираження», «Тамільське мистецтво і сучасне суспільство», «Професійна комунікація» розвивають кругозір майбутніх вчителів, творче мислення і навички професійної комунікації.

На третьому році навчальними дисциплінами є «Робота з винятковими дітьми», «Партнерство з батьками і спільнотою», «Ефективне освітнє оточення для дітей раннього віку», «Професійна комунікація». Крім того, обов’язковим є проходження 3-місячної практики у дитячих садках або центрах догляду за дітьми, під час якої студенти під наглядом досвідчених педагогів викладають тамільську мову і літературу маленьким дітям. За програмою культурного занурення майбутні вчителі тамільської або китайської мови знайомляться з культурними особливостями і спадщиною свого етносу. У студентів є можливість подати заявку на участь у програмі «Глобальна освітня подорож» і відвідати закордонні семінари або майстерні, вивчити досвід дошкільної освіти в інших країнах. (Tamil teacher ...).

Для практикуючих вчителів і вихователів дошкільних закладів освіти в Сінгапурі також існує можливість без відриву від роботи набути кваліфікацію вчителя національних мов за умови наявності Диплому або Розширеного диплому з догляду і навчання дітей раннього віку, або Higher Nites Диплому з навчання дітей раннього віку та певним рівнем володіння національною і англійською мовами. Провайдерами цих навчальних програм також є Національний інститут раннього розвитку дитини, Міжнародний інститут KLC і Азійський міжнародний коледж.

Таблиця 2

**Програми професійної підготовки вчителів національних мов
(на базі Дипломів з дошкільної освіти)**

Мова	Навчальна програма	Заклад освіти, який здійснює навчання	Вимоги до вступу на навчання
Китайська мова	Професійний диплом з догляду і навчання дітей раннього віку (китайська мова)	Міжнародний інститут KLC Азійський міжнародний коледж	1)Розширений диплом з догляду і навчання дітей раннього віку. 2)Диплом з догляду і

	Диплом з догляду і навчання дітей раннього віку (китайська мова)	Національний інститут раннього розвитку дитини	навчання дітей раннього віку. 3) Сертифікат загальної освіти «середнього рівня» - 5 дисциплін, включаючи рівень С6 з китайської мови.
Малайська мова	Сертифікат з викладання національної мови у закладах дошкільної освіти (малайська мова)	Національний інститут раннього розвитку дитини	1) Диплом з догляду і навчання дітей раннього віку (англійська мова) та мінімум рівень В4 з малайської або тамільської мови і С6 з англійської.
Тамільська мова	Сертифікат з викладання національної мови у закладах дошкільної освіти (тамільська мова)		або 2) Розширений диплом з догляду і навчання дітей раннього віку та В4 з малайської або тамільської мови і С6 з англійської, а також один рік досвіду роботи у дошкільному закладі. або 3) *Higher Nitec Диплом з навчання дітей раннього віку, В4 з малайської або тамільської мови та С6 з англійської, а також один рік досвіду роботи у дошкільному закладі.

*Програма підготовки вчителів дошкільних закладів освіти, яку сумісно здійснюють Національний інститут раннього розвитку дитини і Інститут технічної освіти і який визнаний Національною агенцією з раннього розвитку дитини. Тривалість 2 роки, денна форма навчання.

(Джерело: Becoming MTL teacher. For in-service educators...)

Для роботи в дитячих садках або центрах догляду за дітьми у Сінгапурі учителя повинні пройти сертифікацію в Агенції з раннього розвитку дитини. Сертифікація визначає на якому рівні дошкільної освіти вчитель може викладати дисципліну (див. Таблиця 3). Агенція з раннього розвитку дитини була створена у 2013 році сумісно з Міністерством освіти Сінгапуру і Міністерством соціальної і сімейної політики з метою врегулювання сектору дошкільної освіти та професійної підготовки фахівців цього сектору.

Таблиця 3

**Сертифікаційні вимоги для вчителів національних мов
закладів дошкільної освіти Сінгапуру**

№	Професійна Кваліфікація	Академічна кваліфікація	Рівень знання мови	Програми, за якими можна працювати	Категорія учителя	Додаток
1	1) Диплом з догляду і навчання дітей раннього віку (національна мова); або 2) Диплом учителя тамільської/китайської мови	Сертифікат про загальну освіту «середнього» рівня: 5 дисциплін	В4 з нац. Мови С6 з нац. Мови	Ясла, Ранні ясла, Ігровий майданчик, Дитячий садок 1, Дитячий садок 2 (вік від 18 міс. до 6 років)	L2 (2L) (національна мова як друга мова, може викладати 2 мови)	Надаються 2 роки для отримання В4 з національної мови з дня сертифікації
2	Сертифікат з раннього	Сертифікат		Ранні ясла, Ясла,	L1 (2L) (національна	

догляду і навчання (англійська мова/ національна мова)	загальної освіти «середнього» рівня: 3 дисципліни	Сб з нац. мови	Ігровий майданчик (вік від 18 міс. до 4 років)	мова як перша мова, може викладати 2 мови)	
--	---	----------------	--	--	--

(Джерело: Requirements for ...)

Дискусія. Проведене дослідження дозволило встановити, що характерними ознаками сучасної освітньої системи Сінгапуру є меритократія, білінгвізм і якісна професійна підготовка вчителів. Меритократія - соціальний принцип, згідно якому успіх і положення людини у суспільстві визначаються виключно її індивідуальними здібностями і зусиллями, а не статусом, матеріальним положенням чи родинними зв'язками (Kim, 2017: 113). Білінгвізм освітньої системи Сінгапуру передбачає обов'язкове вивчення англійської і національної мов. Національна мова визначається за етнічною приналежністю. Встановлена форма білінгвізму спрямована на формування в майбутньому не тільки висококваліфікованого фахівця, а й ефективного комунікатора. В умовах глобалізованої і конкурентної світової економіки знання англійської мови, яка є мовою міжнародного спілкування, надає багато можливостей. Одночасно з цим, знання рідних мов забезпечує етнічну ідентичності через розуміння цінностей, звичаїв і традицій рідної культури (Nurturing Early Learners...).

Білінгвізм освітньої системи Сінгапуру обумовив підвищений інтерес до вивчення двох мов, англійської і національної, ще з раннього дитинства. Не зважаючи на той факт, що дошкільна освіта не є обов'язковою в Сінгапурі, більшість дітей маленького віку відвідують заклади дошкільної освіти з метою соціалізації і підготовки до вступу у початкову школу, яка є першим обов'язковим етапом освітньої системи країни. На сучасному етапі спостерігається підвищений інтерес батьків маленьких дітей до вивчення національних мов ще у маленькому віці з метою формування достатньої мовної бази для ефективного навчання у білінгвальної навчальній системі Сінгапуру. Підвищення інтересу до вивчення національних мов на дошкільному рівні обумовило і збільшення запропонованих навчальних програм з їх вивчення, і відповідно збільшило потребу у викладача національних мов для маленьких дітей. В Сінгапурі спостерігалась велика нестача місцевих вчителів національних мов дошкільного сектору освіти. Однак, цілеспрямована політика уряду Сінгапуру через різноманітні схеми фінансової підтримки навчання і професійного розвитку педагогів дозволила збільшити відсоток вчителів національних мов дошкільних закладів, які є громадянами або постійними резидентами Сінгапуру. Попит на вчителів національних мов для дітей раннього віку обумовив необхідність реформування і оновлення системи їх професійної підготовки.

Забезпечення якісної професійної підготовки педагогічних кадрів вважається однією з головних передумов ефективної освітньої системи в Сінгапурі. В концепції якісної освіти молодого покоління Сінгапуру учитель займає одне з центральних місць. До початку ХХ століття у Сінгапурі не було запроваджено якісної системної професійної підготовки вчителів дошкільної освіти. До цього часу була вона мінімальною і носила нерегульований, імпровізований характер. Регулятивна функція держави у професійній підготовці фахівців дошкільного сектору була мінімальною, що призводило до різного рівня і формату підготовки дошкільних вчителів у закладах вищої освіти Сінгапуру (Rao, 2017).

Активне реформування дошкільного сектору освіти Сінгапуру почалося на початку ХХ століття. Основними заходами уряду щодо підвищення якості підготовки вчителів національних мов у сінгапурських закладах дошкільної освіти стали уніфікація і підвищення вимог щодо їх професійного рівня підготовки та запровадження 3-рівневої системи професійного навчання.

На сучасному етапі в Сінгапурі функціонує єдина уніфікована система підготовки вчителів національних мов для дошкільних закладів освіти. З метою розширення можливостей отримати професійну підготовку за цим напрямом в Сінгапурі запроваджено програми підготовки, які ґрунтуються на різних вимогах щодо вступних академічних досягнень абітурієнтів. Як видно з Таблиці 1, на базі середньої освіти можна отримати Диплом учителя китайської або тамільської мови для дітей раннього віку. Для вступу абітурієнти повинні мати, як мінімум, Сертифікат про загальну освіту «середнього» рівня з 5 дисциплінами, серед яких обов'язковими для вчителів тамільської мови є англійська мова (оцінка на рівні А1 - С6), а також вища тамільська (рівень А1- В4) або тамільська мова (рівень А1 - А2). Для вступу на програму підготовки вчителів китайської мови для дітей дошкільного віку обов'язковою дисципліною є китайська мова (рівень С6). Крім зазначених у Таблиці 1 мінімальних вимог, абітурієнти мають скласти вступні випробування з гуманітарного предмету, наприклад, мистецтва чи музики, а також з математики і володіння комп'ютером (Diploma in Chinese...).

Основними напрямками професійної підготовки вчителів китайської/ тамільської мови (дошкільний рівень освіти) за цими програмами є:

- поглиблене вивчення національної мови, лінгвістичних аспектів її функціонування у сучасному комунікативному просторі;
- вивчення основ фізіологічного, психо-емоційного і мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку;
- навчання педагогічним та методичним основам викладання національної мови для дітей раннього віку;
- дослідження культурологічних аспектів національної мови, участь у програмах культурного занурення;
- формування навичок планування і запровадження різних видів педагогічної діяльності в дошкільних закладах освіти, організації ефективної співпраці всіх учасників навчального процесу;
- розвиток професійних, комунікативних та дослідницьких якостей майбутніх педагогів;
- практична діяльність студентів, спрямована на активізацію набутих педагогічних знань і вмінь з викладання національних мов для дітей дошкільного віку (протягом 3 місяців).

Після закінчення навчання за програмами підготовки вчителів національних мов у закладах дошкільної освіти студенти мають можливість підвищити свій професійний рівень, продовжити своє навчання у Національному інституті освіти, пройти однорічний курс підготовки і отримати Диплом вчителя китайської/ тамільської мови у початковій школі.

Навчальні програми підготовки вчителів тамільської/ китайської мови для дітей раннього віку переглядаються кожні 3 роки з метою їх оновлення і вдосконалення. Для студентів Сінгапуру діють досить привабливі умови навчання. Держава бере на себе оплату 3 років навчання за спеціалізацією «викладання у закладах дошкільної освіти». Після закінчення навчання молодий педагог повинен відпрацювати 3 роки у дитячих садках або центрах догляду за дітьми. У випадку, коли студент не виконує успішно академічну програму або не працює за спеціальністю, він повинен виплатити ліквідаційний внесок.

Для власників Диплomu або Розширеного диплому з догляду і навчання дітей раннього віку (англійська мова) або Higher Nites Диплomu з навчання дітей раннього віку, а також за умов відповідності мінімальним вимогам щодо знання мови (B4 з малайської або тамільської мови і C6 з англійської та китайської мов) також існує можливість здобути кваліфікацію «вчитель китайської/ тамільської/ малайської мови у дошкільних закладах освіти». Навчання за цими програмами професійної підготовки відбувається без відриву від основної діяльності педагогів за спеціально складеним графіком. Наприклад, Сертифікат з викладання національної мови у закладах дошкільної освіти (малайська або тамільська мова) передбачає навчання протягом шести місяців (195 навчальних часів), із вівторка по четвер кожного тижня з 6.30 до 9.30 вечора. Протягом навчального курсу педагоги поглиблюють свої знання національної мови і культури, навчаються інтегрувати етнічну музику, пісні і танці у заняття з національної мови для маленьких дітей. Учителя також навчаються ефективно використовувати концептуальну рамку «Навчаючи дітей раннього віку» в процесі планування навчального процесу і безпосередньо на практиці (Certificate in ...).

Тип програми професійної підготовки вчителів національних мов безпосередньо впливає на рівень сертифікації педагога та визначає вік дітей і навчально-виховні програми, за якими педагог матиме дозвіл працювати. Саме через систему сертифікації держава здійснює функцію управління педагогічним персоналом в дошкільному секторі освіти. Згідно з Таблицею 3, наявність Диплomu з догляду і навчання дітей раннього віку (національна мова) або Диплomu вчителя тамільської/ китайської мови дозволяє вчителю працювати з дітьми віком 18 міс – 6 років за всіма програмами дошкільного виховання і освіти, в той час, як власники Сертифікату з раннього догляду і навчання (англійська мова/ національна мова) мають право працювати з дітьми віком 18 міс – 4 роки.

Висновки. З початку 21 століття дошкільний сектор освіти Сінгапуру переживає активну стадію реформування. Одним із пріоритетних напрямів оновлення системи є оптимізація професійної підготовки вчителів національних мов у закладах дошкільної освіти. Складний мовний ландшафт Сінгапуру, з одного боку, і запровадження політики білінгвізму в освітній системі країни з обов'язковим вивченням англійської і національної мови, з іншого, обумовили важливість мовного розвитку дитини раннього віку і підвищення попиту на вчителів національних мов у дошкільних закладах країни. Програми професійної підготовки вчителів національних мов дошкільних закладів освіти в Сінгапурі характеризуються варіативністю, базуються на різних вимогах щодо академічних показників вступників та мають різні перспективи подальшої професійної діяльності і розвитку.

Сучасна система професійної підготовки вчителів національних мов у дошкільному секторі освіти Сінгапуру є невід'ємною частиною загальної системи професійної підготовки вчителів-

філологів, побудована на принципі спадкоємності і передбачає можливість продовження навчання і підвищення кваліфікації до рівня викладання національної мови у початковій школі.

Проведене дослідження системи професійної підготовки вчителів національних мов дошкільного сектору освіти Сінгапуру, аналіз програм професійної підготовки, їх структури і особливостей запровадження може бути корисним в процесі оновлення і реформування української системи дошкільної освіти, а також має перспективи подальшого розвитку в напрямку аналізу системи професійної підготовки педагогів-філологів в секторі початкової та середньої освіти Сінгапуру.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Іщенко, Л. (2013). *Навчання дітей дошкільного віку рідної мови*. Умань: ПП «Жовтень», 138.
- Машкіна, Л. (2019). Формування фахової компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в освітньому процесі закладів вищої освіти. *Молодь і ринок*, 1(168), 80-84.
- Притуляк, Л.Н. (2015). Особенности формирования профессиональной компетентности будущих воспитателей ДУЗ. *Балтийский гуманитарный журнал*, 2 (11), 71-74.
- Реформа освіти та науки. *Урядовий портал*. Відновлено з <http://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>
- Academic grading system. *Singapore education.info*. Retrieved from <http://www.singaporeeducation.info/education-system/grading-system.html>
- Becoming a Mother Tongue Language teacher. For new entrants to the Early Childhood sector. *Early childhood development agency*. Retrieved from <http://www.ecda.goc.sg/Educators/Pages/Becoming-a-Mother-Tongue-Language-Teacher.aspx>
- Becoming a Mother Tongue Language teacher. For in-service educators who currently possess an Advanced Certificate in Early Childhood Care and Education, Diploma in Early Childhood Care and Education or equivalent qualification. *Early childhood development agency*. Retrieved from <http://www.ecda.goc.sg/Educators/Pages/Becoming-a-Mother-Tongue-Language-Teacher.aspx>
- Certificate in preschool Mother Tongue Language teaching. Malay language. *NIEC. National Institute of Early Childhood Development*. Retrieved from <http://www.niec.edu.sg/courses/certificates/certificate-in-preschool-mother-tongue-language-teaching-malay-cmptl-m/>
- Choo, K.K. (2010). The shaping of childcare and preschool education in Singapore: from separatism to collaboration. *ICEP* 4, 23–34 (2010). Retrieved from <https://doi.org/10.1007/2288-6729-4-1-23>.
- Deng, Z.D., & Gopinathan, S. (2016). PISA and high-performing education systems: explaining Singapore's education success. *Comparative education*, Vol.52, №4. Retrieved from [http://www.discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10089823\(1\)/DengGopinathan%202016_Singapore%20PISA%20final.pdf](http://www.discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10089823(1)/DengGopinathan%202016_Singapore%20PISA%20final.pdf)
- Diploma in Chinese Studies (Early Childhood Teaching) №70. *NIEC. National Institute of Early Childhood Development*. Retrieved from <http://www.niec.edu.sg/courses/diplomas>
- Early Childhood Care and Education (ECCE) programmes in Singapore*. (2006). UNESCO International Bureau of education (IBE), Geneva, 9. Retrieved from <http://www.unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000147238>
- Grieshaber, S. (2017). A changed agenda for early childhood education in the Asia-Pacific. In M. Li, J.L. Fox, S. Grieshaber (Eds.), *Contemporary issues and challenges in early childhood education in Asia* (p.p. 1-17). Pacific Region. Springer.
- Kim, Ch., & Choi, Y.B. (2017). How meritocracy is defined today? Contemporary aspects of meritocracy. *Recent issues in sociological research. Economics and Sociology*, Vol.10, no 1, 112-121. Retrieved from http://www.economics-sociology.eu/files/ES_10_1_Kim_Choi.pdf.
- Ng, S. (2011). Preschool curriculum and policy changes in Singapore. *Asia-Pacific Journal of resources in EC education*, Vol. 5, no 1, 91-122.
- Nurturing Early Learners. A Curriculum for kindergartens in Singapore. Framework for mother tongue languages. *Ministry of Education of Singapore*. Retrieved from <https://www.nel.moe.edu.sg/qqj/slot/u143/Resources/Downloadable/pdf/nel-framework/nel-framework-for-mtls.pdf>.
- Rao, N., & Sun, J. (2017). Introduction. In: Rao N., Zhou J., Sun J. (eds) *Early Childhood Education in Chinese Societies. International Perspectives on Early Childhood Education and Development*, vol 19. Springer, Dordrecht. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-94-024-1004-4_1
- Statistics on local mother tongue language teachers in pre-schools. *Ministry of social and family development*. Retrieved from <http://www.msf.gov.sg/media-room/Pages/Statistics-on-local-mother-tongue-language-teachers-in-pre-schools.aspx>

Tamil language teacher training system. *Ministry of Education of Singapore*. Retrieved from <http://www.moe.gov.sg/careers/mother-tongue-language-kindergarten-teacher/tan>

Requirements for teacher certification. *Early Childhood Development Agency*. Retrieved from <https://www.ecda.gov.sg/Educators/Pages/Teacher-Certification.aspx>

Teng, A. (2018, January 25). Preschool struggle in hiring local mother tongue teachers. *The Straits Times Singapore*. Retrieved from [URL:http://www.straitstimes.com/singapore/education/pre-school-struggle-in-hiring-local-mother-tongue-teachers](http://www.straitstimes.com/singapore/education/pre-school-struggle-in-hiring-local-mother-tongue-teachers).

REFERENCES

Ishchenko, L. (2013). Navchannia ditei doshkilnoho viku ridnoi movy [Teaching preschool children native language]. Uman: PP «Zhovten», 138.

Mashkina, L. (2019). Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnikh vykhovateliv ditei doshkilnoho viku v osvithomu protsesi zakladiv vyshchoi osvity [Forming professional competence of future educators of preschool children in the educational process of higher education institutions]. *Molod i rynok*, 1(168), 80-84].

Pritulyak, L.N. (2015). Osobennosti formirovaniya professionalnoy kompetentnosti buduschih vospitateley DU [Peculiarities of forming professional competence of future preschool educators]. *Baltiyskiy gumanitarnyy zhurnal*, 2 (11), 71-74.

Reforma osvity ta nauky [Education and science reform]. Uriadovi portal. Dostupno za URL: <http://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>

Academic grading system. Singapore education.info. Retrieved from <http://www.singaporeeducation.info/education-system/grading-system.html>

Becoming a Mother Tongue Language teacher. For new entrants to the Early Childhood sector. Early childhood development agency. Retrieved from <http://www.ecda.gov.sg/Educators/Pages/Becoming-a-Mother-Tongue-Language-Teacher.aspx>

Becoming a Mother Tongue Language teacher. For in-service educators who currently possess an Advanced Certificate in Early Childhood Care and Education, Diploma in Early Childhood Care and Education or equivalent qualification. Early childhood development agency. Retrieved from <http://www.ecda.gov.sg/Educators/Pages/Becoming-a-Mother-Tongue-Language-Teacher.aspx>

Certificate in preschool Mother Tongue Language teaching. Malay language. NIEC. National Institute of Early Childhood Development. Retrieved from <http://www.niec.edu.sg/courses/certificates/certificate-in-preschool-mother-tongue-language-teaching-malay-cmptl-m/>

Choo, K.K. (2010). The shaping of childcare and preschool education in Singapore: from separatism to collaboration. *ICEP* 4, 23–34 (2010). Retrieved from <https://doi.org/10.1007/2288-6729-4-1-23>.

Deng, Z.D., & Gopinathan, S. (2016). PISA and high-performing education systems: explaining Singapore's education success. *Comparative education*, Vol. 52, №4. Retrieved from [http://www.discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10089823\(1\)/DengGopinathan%202016%20Singapore%20PISA%20final.pdf](http://www.discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10089823(1)/DengGopinathan%202016%20Singapore%20PISA%20final.pdf)

Diploma in Chinese Studies (Early Childhood Teaching) №70. NIEC. National Institute of Early Childhood Development. Retrieved from <http://www.niec.edu.sg/courses/diplomas>

Early Childhood Care and Education (ECCE) programmes in Singapore. (2006). UNESCO International Bureau of education (IBE), Geneva, 9. Retrieved from <http://www.unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000147238>

Grieshaber, S. (2017). A changed agenda for early childhood education in the Asia-Pacific. In M. Li, J.L. Fox, S. Grieshaber (Eds.), *Contemporary issues and challenges in early childhood education in Asia* (p.p. 1-17). Pacific Region. Springer.

Kim, Ch., & Choi, Y.B. (2017). How meritocracy is defined today? Contemporary aspects of meritocracy. *Recent issues in sociological research. Economies and Sociology*, Vol.10, no 1, 112-121. Retrieved from http://www.economies-sociology.eu/files/ES_10_1_Kim_Choi.pdf.

Ng, S. (2011). Preschool curriculum and policy changes in Singapore. *Asia-Pacific Journal of resources in EC education*, Vol. 5, no 1, 91-122.

Nurturing Early Learners. A Curriculum for kindergartens in Singapore. Framework for mother tongue languages. Ministry of Education of Singapore. Retrieved from <https://www.nel.moe.edu.sg/qql/slot/u143/Resources/Downloadable/pdf/nel-framework/nel-framework-for-mtls.pdf>.

Rao, N., & Sun, J. (2017). Introduction. In: Rao N., Zhou J., Sun J. (eds) *Early Childhood Education in Chinese Societies. International Perspectives on Early Childhood Education and Development*, vol 19. Springer, Dordrecht. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-94-024-1004-4_1

Statistics on local mother tongue language teachers in pre-schools. Ministry of social and family development. Retrieved from <http://www.msf.gov.sg./media-room/Pages/Statistics-on-local-mother-tongue-language-teachers-in-pre-schools.aspx>

Tamil language teacher training system. Ministry of Education of Singapore. Retrieved from <http://www.moe.gov.sg./careers/mother-tongue-language-kindergarten-teacher/tan>

Requirements for teacher certification. Early Childhood Development Agency. Retrieved from <https://www.ecda.gov.sg/Educators/Pages/Teacher-Certification.aspx>

Teng, A. (2018, January 25). Preschool struggle in hiring local mother tongue teachers. The Straits Times Singapore. Retrieved from <URL:http://www.straitstimes.com/singapore/education/pre-school-struggle-in-hiring-local-mother-tongue-teachers>.

Ye. Isakova

PROGRAMS OF PROFESSIONAL TRAINING FOR TEACHERS OF NATIONAL LANGUAGES OF THE PRESCHOOL SECTOR OF EDUCATION IN SINGAPORE

Abstract

*Professional training of teachers is one of the main directions of renovation and optimization of the education system. Teachers play a key role in the educational process. Their professional level significantly affects the effectiveness and quality of training. **The purpose** of the research is to study the experience of the Republic of Singapore in the organization and implementation of an effective system of professional training for teachers of national languages in the sector of preschool education. The research is based on systemic, personally-oriented and synergistic approaches and was conducted with the usage of such research **methods** as analysis, comparison and systematization. **Results.** The study of the modern system of preschool education in Singapore has demonstrated an increase in demand for studying national languages in preschool education institutions, which is caused by bilingualism of the educational process. For a long time in the education system of Singapore, a shortage of local teachers of national languages was observed, which forced the government of the country to reform the system of their professional training. The conducted analysis has demonstrated that the modern system of professional training for teachers of national languages in preschool education institutions is characterized by a variety of professional training programs, which gives an opportunity to obtain professional qualification for entrants with various academic achievements. The main directions of the programs of professional training for teachers of national languages are in-depth study of the national language and cultural aspects of its functioning; peculiarities of the development of little children and methodology of teaching a national language for them; professional, personal and research development of future teachers, as well as practical application of acquired skills in the organization and provision of the educational process. **Conclusion.** Singapore managed to build an effective system of professional training for teachers of national languages in the preschool institutions, which ensured an increase in the number of local specialists in this education sector. Programs of professional training for national language teachers are an integral part of the general system of professional training for teachers-philologists, which is based on the principle of continuity and provides opportunities for further professional growth.*

Keywords: teachers of national languages; preschool education of Singapore; professional training programs; certification of teachers.